

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας εἰς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παραχθὸν εἰς τὴν χώραν ἑμῶν ἡμετέρας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγκη αἰρετοῦ καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ	
Ἐσωτερικὸν	Ἐξωτερικὸν
Ἔτησις . . . . . Δρ. 16.—	Ἔτησις . . . . . Δρ. 20.—
Ἐξάμηνος . . . . . > 8,50	Ἐξάμηνος . . . . . > 10,50
Τρίμηνος . . . . . > 4,50	Τρίμηνος . . . . . > 5,50
AMERIKHS: Ἐτησίς, δολάρια 4	
Περίοδος Β' — Τόμος 28ος	

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ. 1879
 ΙΑΡΥΤΗΣ — ΒΕΑΘΗΣ ΒΑΙ ΔΙΕΧΟΥΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
 Ἐν Ἀθήναις, 27 Μαρτίου 1921

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
 Ἐσωτερικ. λεπ. 40 Ἐξωτερ. λεπ. 45
 Φόλλα προηγουμένων ἐτῶν ἁπλῶς λεπ. 40
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
 Ὅδος Ἐδριμίδου 66, ἄντ. τὸ Βαρθολέου
 Ἔτος 48ον.— Ἀριθ. 17

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΕΒΕΔΟΝΤΗΣ

[ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'. (Συνέχεια)

«— Τί λέτε, στρατηγέ μου! φωνάζει τότε ὁ Λαραμέ. Καὶ θὰ βάλετε μαζὶ μὲ τὰ ποτιῖα κι' ἕνα γάτο; Μὰ δὲν φοβῶστε μὴν τὰ φάρ.» Ὁ Κλεμπε ἀρχίζει τὰ γέλια. Πῶ, τί γέλια, ποῦ ἔκανε! Πιάνει ὅμως τὸ γάτο, τὸν κρεμνᾷ στὴ σέλλα τοῦ κι' ἀπὸ δῶ πᾶ' οἱ ἄλλοι!.. Ἐμπρὸς τώρα! νὰ ετοιμάσουμε τὸ κυνήγι μας!

Κι' ἄρχισαν νὰ γδέρνουν τὸ γάτο, ὅταν παρουσιάσθηκε ἡ Κατερίνα.

Ὁ Μπέλ-Ρόζ τῆς ἔδινε οδηγίες πῶς νὰ τὸν μαγειρέψῃ. Ἀξάρνα μιά σφαίρα ἔφτασε σφυρίζοντας, βρήκε στὸ πλευρὸ τὰμάξι κι' ἔσπασε τὸ δεξιὸ τροχό.

Ξαφνιάστηκε ὁ Καραμπῆς κι' ἄρχισε νὰ κλωτσᾷ. Εἶδαν κι' ἔπαθαν ὡς νὰ τὸν ἡσυχάσου οἱ γέροι. Ἡ Κατερίνα ἄρπαξε τὰ παιδιά καὶ τὰ πῆγε πίσω ἀπὸ ἕναν τοίχο.

— Ἐ, μὰ εἶναι ἀνυπόφοροι πιὰ! φώναξε μὲ ἀγανάκτηση ὁ ἀρχιτομπανιστής. Οὔτε νὰ φάμε μὲ τὴν ἡσυχία μας δὲν μᾶς ἀφίνουν!

Τὴ στιγμή ἐκείνη ἔφτασε κι' ἄλλη σφαίρα. Αὐτὴ ἔπεσε μακρύτερα καὶ σκότωσε δύο στρατιῶτες στὸν καταυλισμό.

Τὸ Ἐννατο ἀναστατώθηκε. Ὁ συνταγματάρχης Βερναρδιῆ ἔτρεξε στοὺς ἄνδρες τοῦ μὲ τὸν ταγματάρχη Δουβάλ.

— Ἡσυχία! ἐφώναξε. Νὰ μαζευθῆτε πίσω ἀπὸ τὴν πρώτη ἀμυντικὴ γραμμὴ. Ἐκεῖ νὰ γίνῃ νέος καταυλισμός!

Ἡ διαταγὴ ἐκτελέσθηκε γρήγορα. Ὑστερ' ἀπὸ πέντε λεπτά, τὸ Ἐννατο, διατηρῶντας πάντα τὴν καλὴ του θέση, βρισκόταν προφυλαγμένο ἀπὸ τὰ ἐχθρικά κανόνια.

Ἔτσι μπόρεσαν νὰ φᾶνε μὲ τὴν ἡσυχία τοῦς τῆ γα τ ὁ σου πα ποῦ μαγειρέψε ἡ Κατερίνα καὶ ποῦ ὁ Γιάννης τὴν βρήκε ἔξοχη.

Στὸ τραπέζι, τρώγοντας ὄλοένα μὲ βουλιμῶ, ὁ Μπέλ-Ρόζ κουβέντιαζε μὲ τὸν καλασμένου τοῦ τὸν Λαραμέ:

— Εἶδες, ἀλήθεια, ἀπὸ ποῦ διάβολο ἔρχονται αὐτὲς οἱ μπάκες;
 — Εἶδα!.. Ἐχουν στὸ Ρήνο μιά μεγάλη βάρκα, στεκεσμένη μὲ σανίδια. Ἀπάνω στὰ σανίδια ἔχουν στήσει δύο κανόνια. Κι' ἀπὸ κεῖ μᾶς πυροβολοῦν οἱ ἀφιλότιμοι!
 — Ναί ναί!.. Μὰ εἶδες ποῦ τὴν ἔχουν δεμένη μὲ σχοινιά;
 — Βέβαια! σὲ δύο παλούκια μπηγμένα στὸ ποτάμι.
 Ὁ Μπέλ-Ρόζ σκούπισε τὸ στόμα του,

— Συμφωνῶταί!
 Ἡ Κατερίνα τᾶκουσε μὰ δὲν εἶπε τίποτα. Ἐβρίθῃ μόνον στὸν πατέρα τῆς μὰ ματιὰ, ποῦ φανέρονε φόβο μαζὶ καὶ περηφάνεια.
 Τᾶκουσε κι' ὁ Γιάννης. Μ' αὐτὸς μίλησε.
 — Μὲ παίρνετε καὶ μένα; φώναξε.
 — Εἶσαι πολὺ μικρὸς ἐσὺ! ἀποκρίθηκε ὁ Λαραμέ. Ἐπειτα δὲν θὰ ξέρῃς οὔτε κολύμπι.
 — Ἀλήθεια, ψιθύρισε ὁ Γιάννης.
 — Στάσου! ἔκαμε τότε ὁ Μπέλ-Ρόζ.

«Ὁ κύρ. Νικόλας ὁ Σανσονὺ κοίταξε μὲ σέβασμό μεγάλο...»

ἔκλεισε τὸ ἕνα μάτι καὶ χαμηλῶς τῆ φωνή:
 — Νὰ σοῦ πᾶ... στέλνομε αὐτὴ τὴν παλιόβερκα στὸ διάβολο;
 — Πῶς;
 — Κόβοντάς τῆς τὰ σχοινιά.
 — Καὶ πῶς θὰ πλησιάσουμε;
 — Κολυμπώντας.
 — Μπρόβο! Ὁραία ἰδέα, Μπέλ-Ρόζ!
 — Ἐφίεις κολύμπι;
 — Θαυμάσιο!
 — Ἐ, λοιπὸν ἀπόψε... οἱ δύο μας! Συμφωνοί;

Νάρθηξ καὶ σὺμαζὶ μας, ἀλλὰ νὰ μᾶς περιμένῃς στὴν ὄχθη, γιὰ νὰ μᾶς βοηθήσῃς ἀν χρειασθῇ.
 — Ὁραία! φώναξε ὁ Γιάννης. Θὰ πάρω καὶ τὴν καραμπίνα μου.
 Ἔτσι, τὴ νύχτα, ὁ Λαραμέ, ὁ Μπέλ-Ρόζ κι' ὁ Γιάννης ἔφυγαν κρυφὰ ἀπὸ τὸ στρατόπεδο.
 Οἱ δύο γέροι δὲν φοροῦσαν παρὰ τὰ πικταλῶνια τοῦς ὁ κορμὸς τοῦς ἦταν γυμνός. Καὶ καθένας εἶχε κρεμασμένο ἀπὸ τὸ λαιμό, μὲ μακρὸ λευρὶ, ἕνα κοφτερὸ

ταικουράκι. Ο Μπέλ-Ρόξ είχε ακόμα και μια κουλούρα κανναδόσχοινο.

Φαίδρατος περπατούσε ο Γιάννης με το τουφεκάκι του στη μασχάλη, σά να πήγαινε στο κνήγη.

Ήφασαν στην όχθη του Ρήγου κι' από κει ο Μπέλ-Ρόξ κι' ο Λαράμε έπεσαν στο νερό. Ο Γιάννης έμεινε έξω, κοντά στον κορμό μιας γέρινης ιτιάς, όπου πρωτότερα ο Μπέλ-Ρόξ είχε δέσει καλά το σχοινί του.

Την άλλη του άκρη την είχε δέσει στη ζώνη του κι' όσο μάκρανε ο κολυμπιστής, ο Γιάννης έβλεπε το σχοινί να ξετυλίγεται και να χώνεται στο νερό, σαν ένα πελώριο ψέλι.

Είχαν τύχη. Ούτε φεγγάρι ήταν στον ούρανό, ούτε αστέρια σκοτάδι πίσσα.

Με προσοχή και χωρίς θόρυβο κολυμπώντας, ο Μπέλ-Ρόξ κι' ο Λαράμε έφθασαν κοντά στη βάρκα με τα κανόνια, που την ξεχώρισαν στα σκοτεινά από το μεγάλο της φανάρι. Ύψωσαν χωρίς να τους ιδεί κανένας κι' άρχισαν να δένουν το σχοινί που κρατούσαν, 'ς ένα από τα μαδέρια της πλώρης.

Επάνω από τα κεράλια τους, στο σκιδένιο πάτωμα της βάρκας, ο φρουρός σουλατσάρει με τη λόγχη επ' όπλου. Άλλα οι δυο τολμηροί γέροι εργαζόνταν τόσο σιγά, ώστε ούτε τους είδε, ούτε τους άκουσε.

Άφου έδεσαν γερά το σκάφος τους, πήγαν κολυμπώντας στους πασσαλούς, όπου ήταν δεμένη η βάρκα κει, με δυο καλές τοικουριές, έκοψαν τα παλαμάρια.

Άψηφώντας τότε κάθε κίνδυνο, στη μέση του ήρωισμού τους, άρχισαν κι' οι δυο να γελούν δυνατά και να φωνάζουν:

— Ζήτω η Γαλλία!.. Την πάλατε!.. Με τις ύγιές σας!

Ο Γιάννης, που αυτό το σύνθημα περριμνε, έφριξε στον αέρα μια τουφεκιά. Έπειτα άρπαξε με τα δυο του χέρια το σχοινί, που ήταν δεμένο στην ιτιά, κι' άρχισε να τραβά μ' όλη του τη δύναμη.

Η τουφεκιά ακούσθηκε από το γαλλικό στρατόπεδο.

Τραβώντας ολοένα, ο Γιάννης άπροαζόταν (*). Και με μεγάλη του άνακούφιση, στη νυχτερινή σιγαλιά, άκουσε τους σκοπούς να φωνάζουν: «Στά όπλα!»

Σε λίγο άκουσε κλαγγή οπαθιών, τουφεκιών και βήματα βιαστικά που έπλησάζαν.

Και να ο λοχίας Ζολιμπού μ' έν' απόσπασμα, να κι' ο συνταγματάρχης Βερναρδιέ ο Έτος με δυο λόγχους.

Ο Γιάννης του εξήγησε τι συμβαίνει κι' ο αξιωματικός έλαβε τα μέτρα του.

Σε μια στιγμή, η όχθη έξιμισε από άκροβολιστές. Ένας λόχος έμεινε πίσω για βοήθεια.

Άπεριγραπτος τώρα ο φόδος που κυρίευσε τους Άυστριακούς πυροβολητές, άμ.

(*) Ίδε εικόνα προση. φέλλου, σελ. 121.

άκουσαν εκείνο το θόρυβο κι' αίσθάνθηκαν τη σχεδία τους να περπατά!

Ο φρουρός έφριξε μια τουφεκιά: πολλοί στρατιώτες έπεσαν στο νερό. Οι άλλοι, από το φόβο τους, έμειναν ακίνητοι. Κανένας όμως, στο σκοτάδι εκείνο, δεν μπορούσε να καταλάβει πώς η σχεδία τους έτρέχε προς τη γαλλική όχθη, σά να την τραβούσε σχοινί. Που τους ήταν αδύνατο να το διακρίνουν. Ένόμιζαν πως τους έσερνε το ρεύμα. Και με μεγάλο τρόμο είδαν τέλος ανάμεσα στα καλάμια της κοντινής όχθης, στρατιώτες που τους σημάδευαν με τα τουφεκιά!

Πώς μπορούσαν να τα βάλουν με τούσους; Πέταξαν άμεσως τα όπλα και φώναξαν: — Παραδιδόμαστε!

Άποιδιάσθηκαν αστισμένοι, σαν βρεμμένες κότες. Οι Γάλλοι τους υποδέχθηκαν γελώντας. Κι' άποίσω τους, βγήκαν από το νερό οι φίλοι μας Μπέλ-Ρόξ και Λαράμε βρεμμένοι αυτοί! άληθινά, λαοπρόμειοι μάλιστα, με σκασιμένοι από τα γέλια.

— Λοιπόν, πολιτα συνταγματάρχα; φώναζε ο άρχιτουμpanιστής πώς σάς φαίνεται αυτό; δεν είναι λιγάκι ύπερθετικό;

— Και πολύ μάλιστα! άποκρίθηκε ο συνταγματάρχης κατσοχαριστημένος. Είναι κατόρθωμα που τιμή δλόκληρο το Ένωτο!

Οι Γάλλοι έκράτησαν τα κανόνια. Όσο για τους αίχμαλώτους, τα άλλαξαν την άλλη μέρα με είκοσιπέντε δικούς τους, που είχαν πιάσει οι έχθροι σε διάφορες επιχειρήσεις.

Υστερ' από τρεις ημέρες, ο Μπέλ-Ρόξ, ο Λαράμε κι' ο Γιάννης Καρδινιάκ έλαθαν, από τα χέρια του Μέρλιν, του δήμαρχου της Μαγεντίας, από μια ώραία τιμητική σπάθη, που είχε κι' επιγραφή με τόνόμα τους.

Στη σπάθη του Γιάννη ήταν χαραγμένα αυτά τα λόγια: «Στον Γιάννη Καρδινιάκ, το Έθνος προσφέρει την τιμητική αυτή σπάθη, για τον ήρωισμό του κατά την πολιορκία της Μαγεντίας».

Κι' η πολιορκία εξακολούθησε.

Έπειδή οι Πρωσσοί τους έκαψαν τους μύλους, οι Γάλλοι άναγκάσθηκαν να κατασκευάσουν γερομύλους, για νάλέθουν τα άσπρια που τάνκαναν φωτιά. Μέρα με τη μέρα, τα τρόφιμα λιγόστειναν. Και το χειρότερο, δεν είχαν καμμία είδηση από τονΚουστιν και τα γαλλικά στρατεύματα.

Με τέτοιους όρους, η αντίσταση καταντούσε πιά αδύνατη. Και μια μέρα ο Μέρλιν έκάλεσε σε συμβούλιο τους στρατηγούς και τους συνταγματάρχες.

— Συναρμμε βέβαια νάντισταθούμε με χριστός των, τους είπε ο αντίπρόσωπος του λαού, μπορούμε να πεθάνουμε της πείνας, αν χρειασθή μπορούμε να ταφούμε όλοι στα έρείπια της Μαγεντίας. Μ' αυτό θα ώφελοσε το Έθνος; Δεν

το πιστεύω!.. Θα έκανε ένα μάχιμο στρατό, που θα μπορούσε να του χρησιμεύσει και χωρίς να διατηρηθή η Μαγεντία. Νομίζω λοιπόν πως στη θέση που βρισκόμαστε, το καλύτερο σθάν να παραδώσουμε την πόλη, ζητώντας μόνο τας τιμάς του πολέμου. Τι λέτε σεις;

Κι' άρχινώντας από το νεώτερο, ο Μέρλιν τους ρώτησε ένα-ένα. Όλοι οι παρόντες αξιωματικοί παραδέχθηκαν τη γνώμη του. Κι' άποφασίσθηκε η παράδοση.

Την άλλη μέρα, ο συνταγματάρχης Βερναρδιέ, συνοδευόμενος από μερικούς ύπασαρούς, έφρε στο έχθρικό στρατόπεδο τις προτάσεις των στρατηγών.

Ο βασιλιάς της Πρωσίας, εκτιμώντας τη γενναίότητα των υπερασπιστών της Μαγεντίας, τον δέχθηκε μ' όλες τις τιμές. Κι' οι προτάσεις των στρατηγών έγειναν δεκτές με μια μόνη προσθήκη: Οι Γάλλοι θα έφευγαν από τη Μαγεντία με τα όπλα τους, τις σημαίες και τις άποσκευές. Θα έδιναν όμως λόγος ο τιμής πώς για ένα χρόνο δεν θα πολεμούσαν κατά της Πρωσίας και των Συμμάχων της.

Έτσι, στις 15 Ιουλίου 1793 ο γαλλικός στρατός βγήκε από τη Μαγεντία, έκαμε παρέλαση μπροστά στο βασιλικό Φρειδερίκο-Γουλιέλμο και ξεκίνησε για το Παρίσι.

Η καρδιά του Γιάννη κτύπησε δυνατά, όταν έφτασε, στο δεξί πάντα της πρώτης γραμμής των τυμpanιστών, στο προάστειο του Αγίου Άντωνίου.

Το πλήθος μαζεμένο στα πεζοδρόμια, χειροκροτούσε παράφορα τους γενναίους υπερασπιστές της Μαγεντίας, που από τότε ονομάσθηκαν «Μαγεντινοί». Από τα παράθυρα τους έφριγχαν λουλούδια και στεφάνια.

(Έπειτα συνέχεια) ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ [Κατά το Γαλλικό του λοχαγού Danrit]

ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

1. ΟΡΦΑΝΟ ΑΡΝΑΚΙ

Στο πλοίο του προβάτου βαδιότιχο μάλι, τ' άγόρι την ξανθιά του χαϊδεύει κεφαλή

Και το σφιχταγκάλίζει και του κορφομειεί. Μά αυτό πικρά βελάει και πάποιο προσκαλεί.

Την άσπρη του μητέρα δεινή με σχοινί του την έπήραν πέρα κι' άπόμα να φωνή!

Κ' η ώρα όσο διαβαίνει, κ' η νύχτα όσο σκορπεί, το κλάμμα του πληθαίνει κ' η θλίψη του ξεσπά.

Στην ε' αυτί του βάσει ν' άκούση από μακρυνά, μά βρετέρα πιά φωνάσει χωρίς παρηγοριά.

ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ

Μία μαθήτρια της Β' Άστικού έστειλε στη μαμμά της το έπόμενο γράμμα. Σας το παραδίνω χωρίς σχόλια και καθέναν ά; ώφελήθη άπ' αυτό ό,τι μπορεί.

Έν . . . . . τη 21 Φεβρουαρίου 1921.

Άγαπητή μου μαμμά,

Είμαι πάρα πολύ λυπημένη σήμερα! Φαντάσου πως είμαι κλεισμένη ολομόναχη, έκπ' όλες οι άλλες έσωτερικές πήγαν από χτες στα συγγενικά τους σπίτια να γιορτάσουν την άποκρηά!.. Και μένα έστειλε και με ζήτησε η θεία Άνθη. Όμως η κυρία διευθύντρια δεν επέτρεψε να πάω. — Γιατί; γιατί μ' έχει τιμωρήσει!

Ναι, μαμμά μου, η Καίτη σου, που τον περασμένο μήνα σου έστειλε ένα τόσο καλό έλεγχό κι' ήταν τόσο εύτυχημένη να φαντάζεται, με πόση περηφάνεια και σύ κι' όμπαμπάς θα καμαρώνετε τους καλούς της βαθμούς και την «αρισμωτάτη» διαγωγή της, είναι τώρα τιμωρημένη κι' αίσθάνεται με φρίκη να την παρακολουθί άδιάκοπα, γεμάτο δυσμένεια, το βλέμμα της πολυάγαπημένης της διευθύντριας, σαν τις πιο κακές μαθήτριες, τις πιο άμελες και τις πιο άτακτες!..

Τα μάτια μου κουράστηκαν πιά να κλαίνε και γι' αυτό έπιασα να σου γράψω, μήπως μ' αυτόν τον τρόπο χαλαρώσω. Μου φαίνεται όμως, πως από μέσα η ψυχή μου κλαίει τώρα περισσότερο, γιατί συλλογίζομαι τη δική σου λύπη και τη ντροπή. Όμως, μαμμά μου, μη φαντασθής πως έκαμα κανένα φοβερό κακό. Όχι! Άκουσε να σου τα διηγηθώ όλα.

Μια μέρα έτυχε να είμαι άφηρημένη στο μάθημα των Γαλλικών, γιατί συλλογίζομουν ένα δύσκολο πρόβλημα, που μές είχαν παραδώσει πρωτότερα. Εκείνη τη στιγμή, κάποια έρώτηση μου έκαμε η demoiselle, κι' εγώ, με το νού μου πάντα στο πρόβλημα, χωρίς να σκεφθώ που βρισκομαι, της φωνάξω: «Μά είναι αντίστροφα ποσά Κεφάλαιο και Χρόνος!» Εύθως όλη η τζή έβαλε τα γέλια κι' εγώ τότε συνήλα και κατακοκλίνησα για το πάθημά μου. Ζήτησα παρντόν από τη δασκάλισσα, αυτή όμως ένδομος πως το είχα κάμει για να την κοροϊδέσω, κι' έξωφρενών από θυμό, πήγε κι' έκαμε φρικτά παράπονα εναντίον μου στην κυρία διευθύντρια. Κι' αυτή πότε, βρήκε να μού κινή τις παρατηρήσεις της; την ώρα που, αντικαθιστώντας την κονά παράκλησή της, έκανα σύνταξη στην Τετάρτη του Δημοτικού!

Έτσι είδαν αυτά τα μικρά κοριτσάκια, έμε τη μεγάλη, που με φανταζόνταν αλλάνοσθη και με πέβνταν σαν πραγματική δασκάλα τους και μού άναγνώριζαν το δικαίωμα να τις επιπλήττω και να τις τιμωρώ, — με είδαν να κλαίω μπροστά τους, να διαμαρτύρομαι να ζητώ συγγνώμη

σαν ένοχη, να δίδω εξηγήσεις!.. Ό, πόσο έκλαψα και πόσο κοπίσσα, για να κάμω την κυρία διευθύντρια να πιστέψη πως δεν είχα κάμει έπιτήδες ό,τι έκαμα!.. Σε συγχωρώ επειδή ως τώρα δεν έδωσες άφορμή κι' ήσουν τύπος καλής μαθήτριας, μου είπε αν το ξανακάνης όμως, θα είμαι πολύ άυστηρή και να το ξέρεις!»

Έγώ, βλέποντας άξαρφα πως η κυρία διευθύντρια δεν μού είχε την έμπιστοσύνη και την εκτίμηση που φανταζόμουν, λυπήθηκα πολύ, πεισματώσα, θυμωσα και της φώναξα άγριεμένη: «Δε θέλω να με συχωρήσετε! Γράφω στη τιμωρία θέλετε, άρκει να με πιστέψετε!» Υστερα . . . καλά δεν θυμάμαι τί έγινε. Το βράδυ όμως πού, πλαγιασμένη στο κρεβάτι, ακόμα θρηνούσα, ήρθε σιγά-σιγά κοντά μου η κυρία διευθύντρια και με χαϊδέψε, και μού είπε να μην κάνω σαν μαυρό, και μ' έβεβαίωσε πως έχει την καλύτερη ιδέα για μένα: άλλ' αυτό, λέει, ίσα-ίσα της επιβάλλει να είναι πολύ άυστηρή στο παραμικρό μου παράπτωμα, για να μη τυχόν ξεπέσω σιγά-σιγά χωρίς να το καταλάβω. Τότε η καρδιά μου γέμισε ευγνωμοσύνη για την καλή κυρία, που ήθελε να είναι ένας φρουρός για μένα κι' ένας σύμβουλος, να με βοηθήσει να γίνω καλύτερη. Και την ευχαρίστησα μ' όσα λόγια μπόρεσα να βρω, και την παρακάλεσα να κινή όπως έλεγε, να είναι πολύ άυστηρή μαζί μου. Την έβεβαίωσα ακόμα πως θα προσπαθούσα όσο το δυνατό να είναι εύχαριστημένη από μένα όταν όμως δεν θα το κατόρθωνα, θα δεχόμουνα χωρίς την παραμικρή αντίρρηση, αλλά μάλιστα μ' ευγνωμοσύνη, την άυστηρότερη τιμωρία . . .

Την άλλη μέρα άπ' αυτή, την ιστορική, πήγα πάλι να κάνω σύνταξη στην Τετάρτη. Μά στάθηκε αδύνατο! Τα κοριτσάκια, αντί να προσέχουν στο μάθημα, άρχισαν να μού κάνουν διάφορες εκδηλώσεις συμπαιθείας, μερικά κρεμάστηκαν και στο λαιμό μου, και με παρακαλούσαν να τους δώσω πληροφορίες και να τους διηγηθώ εντυπώσεις από τη χθεσινή σκηνή! Έννοείται, δεν το έκανα. Και ζητούσα με κάθε τρόπο να εξακολουθήσω το μάθημα. Μά οι μαθήτριές μου είχαν άφηναίσει. Φαντάσου, άρχισαν να μού κατηγορούν την κ. Διευθύντρια επειδή μού είχε κάμει παρατηρήσεις! Τότε τους φωνάξω άυστηρά: «Σιωπή, όρλατε μας τώρα! Η κυρία Διευθύντρια ξέρε πολύ καλά τι κάνει! Και δεν είναι αυτά δική σας δουλειά! έμπρός, το μάθημά μας!..» Μ' αυτά τα λόγια τόκανα ρέιδο, που λένε. Γιατί οι μικρές κάκισαν που άποκρίθηκα με τέτοιο τρόπο στη συμπόνια τους και, με την άδυσώπητη παιδική λογική τους, βρήκαν πως, άφου η κ. Διευθύντρια ήξερε πάντα τί έκανε, (όπως ισχυρίζομουν εγώ, κι' ως τότε δεν έπίστευαν εκείνες) θα πη πως δικαία

μ' έμάλωσε γθές, κι' έπομένως δεν ήμουν καθόλου καλύτερη ή άνώτερη από κείνες, και γι' αυτό δεν είχα καθόλου δικαίωμα να τις διδάσκω, να τους απατώ, προσοχή και να τους κάνω παρατηρήσεις, όταν στο μάθημα φλυαρούσαν ή άτακτούσαν!

Τότε κατάλαβα πως ήταν αδύνατο πιά να εξακολουθήσω το ρόλο της δασκάλας, άφου είχα τόσο ξεπέσει στη συνείδηση των παιδιών και, μ' άρκετη συστολή, παρακάλεσα την κ. διευθύντρια νανάθερη σε άλλη τη σύνταξη της Τετάρτης. «Το θεωρείς άγρίφραξ; Αυτές είναι οι ύποσχέσεις σου;» μού είπε «κείνη. Έννοεις πάλι πσο λυπήθηκα. Προσάθηξα να της εξηγήσω, πως δεν εσθ κω νά έπαγα σε ταση, αλλά την παρακαλούσα να με αντίκαταστήση, επειδή ήταν αδύνατο πιά να φέρω άποτέλεσμα, άφου τα παιδιά δεν με έκτιμούσαν. Του κακού! Έπέμενε να εξακολουθήσω κι' εξακολουθήσα. Άρχισε όμως η κυρία διευθύντρια να παραπονεταί πως άκουγε θόρυβο την ώρα του μαθήματος, κι' αυτό φυσικά γινόταν γιατί δεν τολμούσα πιά να κάμω παρατήρηση. Μια μέρα πού, ύστερ' από συστάσεις της κυρίας, έμάλωσα κάποια που μιλούσε με τη διπλανή της, έλαβα την άπάντηση πως μιλούσε . . . ά φ η ρ η μ ε ν η! Σαν κι' έμένα δηλαδή εκείνη την ημέρα! Τότε πιά τις άφησα να φλυαρούν όσο ήθελαν και, καταστενοχωρημένη, έπρεξα να άναγγείλω στην κυρία διευθύντρια, πως με κανένα τρόπο δεν μπορούσα να εξακολουθήσω τη δασκαλία και της εξήγησα και το λόγο.

Εκείνη όμως, θυμωμένη, μού είπε πως τώρα έβλεπε τί ά ν τ α ρ τ ι σ σ α ή μ ο υ κ ι' έπίστευε πως είχε δικίο κι' η demoiselle όταν με κατηγορούσε πως έκ π ρ ο θ έ σ ε ω ς δ ι ε τ ά ρ α ξ α τ ή ν τ ά ξ ή ν, — κι' άρχισε να μού κινή συστάσεις και να με άπειλή με/τιμωρίες . . . Μού έδωσε καιρο τρεις μέρες για να μετανοήσω, να της πω πως έσφαλα κι' είμαι πρόθυμη να ξαναρχίσω το μάθημα. Μά πως να της έλεγα έτσι, όταν ήξερα πως ήταν αδύνατο; Η ίδια άπαιτεί να κρητώ τα κοριτσάκια σε ά π ό σ τ α σ η μά πως θα το έκανα αυτό, άφου με είχε μαλλώσει μπροστά τους;

Χθές λοιπόν, που με ρώτησε αν έσκέφθηκα κι' αν προγίμεινα, της είπα όλ' αυτό κι' αντί να τα καταλάβω, να τα πιστέψω, να μ' ένθαρρύνω, ένδομος πως είμαι μόνο μια πεισματάρχα κι' είπε πως έχει καθήκον να πολεμήση το πείσμα μου και να με τιμωρήση. Συμφωνα μάλιστα και με τη δική μου παράκληση, θα με τιμωρούσε άυστηρά.

Και με τιμωρήσε. Έτσι σήμερα, τελευταία Κυριακή της Άποκρηάς, πρέπει να καθίσω μέσα φυλακισμένη, πάλι να το δικαίωμα, σαν έχω καμμία άπορία, να προστρέξω εσθ αυτή και να την παρακαλώ να μού την λύση. Κάνω ακόμα και το δικαίωμα να διαβάω στις άφρες της άνα-

παύσεως, ὅ,τι βιβλίο θέλω ἀπὸ τῆς σχολικῆς βιβλιοθήκης. Τρεῖς φοβερὲς τιμωρίες! Καὶ φοβερώτερη ἀπ' ὅσας, ποὺ χάνω τὴν ἀγάπην τῆς κυρίας διευθυντρίας. Ὁ μαμμὰ μου, γιατί, νὰ μὴ σ' ἔχω κοντὰ μου; Εἶμαι τόσο δυστυχισμένη!

Σὲ φιλοῦ Ἡ Καίτη σου
διὰ τὴν ἀντιγραφήν. Ε. Α.
[Ἔσται ἡ ἀπάντησις τῆς Μητέρας]

ΑΘΗΝΑ ἸΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Ἀγαπητοί μου, **ΕΥΤΕΡΙΑ**, γιὰ λίγο πάψε νὰ χτυπᾷς μετὸ σπαθί... Ἔτσι ἀρχίζει τὸ θαυμαστὸ ἐκεῖνο ἐλεγείο τοῦ Σολωμοῦ στὸ θάνατο τοῦ Μπαϊράου. Γιατί, καθὼς ξέρετε, ὁ ἀγ-

γλος ποιητὴς πέθανε στὸ Μεσολόγγι ἐνῶ ἐξακολουθοῦσε ἀκόμα ὁ Ἀγῶνας. Ὁ Σολωμὸς λοιπὸν καλεῖ τὴν Ἐλευθερία νὰ πάβῃ λίγο νὰ πολεμᾷ καὶ νὰ πλησιάσῃ, γιὰ νὰ κλάψῃ τὸ μεγάλο φίλο τῆς νεκρῆς... Ἔτσι θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ γράψῃ καὶ σήμερα: Νὰ καλέσῃ τὴν Ἐλευθερία νὰ φήσῃ γιὰ λίγο τὸ τυραννοκτόνο σπαθί μετὴν τρομερῆ του κόψῃ καὶ νὰ πλησιάσῃ. Μὰ ὄχι πιά γιὰ νὰ κλάψῃ, παρὰ γιὰ νὰ χαρῆ στὰ ἔνδοξα καὶ εὐτυχημένα αὐτὰ Ἐλευθέρια. Γιατί καὶ σήμερ' ἀκόμα, ποὺ συμπληρώνονται τὰ Ἐκατόχρονα τοῦ ἀθάνκτου 1821, ἡ Ἑλληνικὴ Ἐλευθερία χτυπᾷ μετὸ σπαθί τῆς τυράννου καὶ λυτρώνει σκλαβωμένους ἀδελφούς μας.

Ὁ Ἀγῶνας δὲν ἔτελεισε! Ὅπως τὸ ἔλεγαν οἱ παπποὶ μας καὶ οἱ πατέρες μας, ἔτσι τὸ λέμε καὶ μεῖς. Καὶ θὰ μπορούμε νὰ τὸ λέμε καὶ ὅταν ἀκόμα οὐτ' ἓνας ἀδελφός μας δὲν θὰ στενάξῃ κάτω ἀπὸ τὸν τούρκικο ζυγὸ. Γιατί ὑπάρχουν πολλῶν εἰδῶν τυραννίαι. Δὲν ἀρκεῖ νὰ ποικτήσῃ κανεὶς τὴν πολιτικὴν τὴν Ἐλευθερία, γιὰ νὰ εἶναι ἄνθρωπος ἐλεύθερος καὶ ὅσο μπορεῖ εὐτυχημένος· πρέπει νὰ ποικτήσῃ καὶ τὴν κοινωνικὴν καὶ τὴν πνευματικὴν καὶ τὴν φυγικὴν. Ὅτε σὲ τάξῃ νὰ δουλεύῃ, οὔτε σὲ πρόληψῃ, οὔτε σὲ συνήθειαν, οὔτε σὲ ψυχὴ ἄλλῃ ὅποιάδηποτε. Καὶ οὔτε σὲ κόμμα προσωποῦ, οὔτε σὲ συμπέρο...

Πῶσων εἰδῶν Ἐλευθερίες, εἶ... Ναι, μὰ ὅσες μαζί κάνουν τὴ μίαν καὶ τὴ μόνη, τὴ μεγάλη, τὴ Θεᾶ. Καὶ γιὰ νὰ κατορθώσῃ ὁ ἄνθρωπος νὰ τὴν κλείσῃ ὀλάκαιρη στὴν ψυχὴ του, δὲν ἀρκεῖ νὰ διώξῃ τὸν Τούρκο! Πρέπει νὰ διώξῃ καὶ κάθε ἄλλο «τούρκο» ποὺ τὸν δεσμεύει, ἀδιάφορο πῶς λέγεται. Καὶ ἐν ἄλλο ἀκόμα, πολλὸ σπουδαῖο: Πρέπει νὰ μάθῃ νὰ μὴ γίνεταὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος «τούρκος» γιὰ κανένα. Σὲς τὸ εἶπα καὶ ἄλλη φορὰ: Τὸν τελειότερ-

ὄρισμό τοῦ Ἐλεύθερου Ἀνθρώπου μᾶς τὸν ἔδωσε ὁ ἀληθινὰ φιλελεύθερος ἐκεῖνος Ἀυτοκράτορας Μάρκος Αὐρήλιος, ὁ φιλόσοφος. «Ἐλεύθερός εἶν' ἐκεῖνος—εἶπε—ποὺ δὲν κάνει κανέναν τὸν αὐτὸ του οὔτε δούλο, μὰ οὔτε τύραννον». Καὶ μπορεῖτε τώρα νὰ καταλάβετε πόσο πρέπει νὰ ὑψηθῇ ἠθικῶς, ψυχικῶς, ἓνας ἄνθρωπος, γιὰ νὰ φθάσῃ ὡς τὸ τέλος τῆς Ἐλευθερίας καὶ τὴν ἀγῶνας φοβερὸς χρειάζεται γιὰ τέτοιον ὑψωμό!

Εἶμ' ἓνας ἀπὸ κείνους ποὺ τὸν ἔκαμαν στὴ ζωὴ τους καὶ ξέρω... Δὲν εἶναι καὶ τόσο δύσκολο πρᾶγμα νὰ πῇ κανεὶς «δὲν θάμαι δούλος κανέναν» τὸ πῶς δύσκολο εἶναι νὰ πῇ: «δὲν θάχω κανένα δούλο! Ὅυτε τὸ μικρότερο, οὔτε τὸν ἀσθενέστερο, οὔτε τὸ παιδί μου, οὔτε τὴ μαθητὴ μου, οὔτε αὐτὸν τὸν ὑπηρετὴ μου. Ὅλα σέβουμαι ὀλοῶν τὴν Ἐλευθερία, ὅπως θέλω νὰ σέβονται καὶ οἱ ἄλλοι, οἱ δυνατώτεροι ἀπὸ ἐμὲ, τὴ δική μου!» Ἄν παρατηρήσετε προσεκτικὰ τὴ γύρω σας ζωὴ, θὰ ἴδῃτε πῶς οἱ περισσότεροὶ ἄνθρωποι, — οἱ κοινοὶ ἄνθρωποι, — μάλισ ἐλευθερωθεὶς ἀπὸ τυραννίαν, γίνονται τυράννοι αὐτοί. Ὁ δούλος τοῦ μακαλῆ τυράννευται ἀπὸ τὸ βάρβαρο ἀφεντικὸ του; μάλισ γίνῃ μακαλῆς καὶ αὐτὸς θὰ τυράννευται τὸ δικὸν του δουλᾶκο. Τὸ ἴδιο ὁ μαθητὴς μάλισ γίνῃ δάσκαλος, τὸ ἴδιο ὁ στρατιώτης μάλισ γίνῃ ἀξιωματικὸς, τὸ ἴδιο ὁ γίος μάλισ γίνῃ πατέρας, καὶ καθεστῆς. Γιατί οἱ περισσότεροὶ ἄνθρωποι, οἱ κοινοὶ, δὲν εἶναι ἀκόμα ἀληθινὰ ἐλεύθεροι. Καὶ ἄς μὴν ἔχουν πιά ἀπὸ πάνω τους ἔξω ζυγὸ. Δέχονται νὰ τυραννιοῦνται ἀλλοτρίως καὶ καταδέχονται νὰ τυραννοῦν. Στὴν πολιτικὴν ζωὴ, στὴν κοινωνικὴ, στὴν οἰκογενειακὴ, ἀκόμα καὶ στὴν πνευματικὴ. Λιγοστοὶ εἶναι ὅσοι ἔχουν τὴν τέλεια συνείδηση ποὺ σὲς εἶπα, ὅσοι πραγματοποιοῦν τὸν ἀληθινὸ ὄρισμό τοῦ Μάρκου Αὐρηλίου. Γιατ' εἶναι, σὲς τὸ ξαναλέω, δύσκολο πολὺ!

Ὁ Ἀγῶνας λοιπὸν δὲν ἐτελείωσε, ὄχι! Καὶ πρέπει νὰ τὸ ξαναθυμηθῶμε σήμερα, ποὺ γιορτάζουμε τὰ Ἐκατόχρονα τοῦ 21. Ἔχουμε ἀκόμα νὰ ἐλευθερώσουμε ὄχι μόνο ἀδελφούς σκλαβωμένους ἀπὸ τὸν Τούρκο, παρὰ καὶ ἀδελφούς ἐλεύθερους, ἀπὸ ἄλλου εἶδους τυράννου. Καὶ ἔχουμε τέλος νὰ ἐλευθερώσουμε τὴν ἴδιαν τὴν ψυχὴν μας. Ἄν αὐτὸ εἶναι τὸ κυριώτερον, αὐτὸ πρέπει νὰ γίνῃ πρῶτον. Μᾶς χρειάζεται Ἀγῶνας ποὺ τὸν κάνουν ὅλοι μαζί, ὅπως αὐτὸς ποὺ ἐλευθερώνει ἀπὸ τὴν τυραννίαν τοῦ Τούρκου, ἢ ὅπως αὐτὸς ποὺ θὰ ἐλευθερώσει ἀπὸ τὴν τυραννίαν τῆς Τάξης. Ἀλλὰ μᾶς χρειάζεται καὶ Ἀγῶνας γιὰ τὴν Ἐλευθερία, ποὺ τὸν κάνει ἓνας-ἓνας χαριστὰ, πολεμῶντας μέσα στὴν ψυχὴ του τὰ πάθη, τοὺς ταπεινοὺς ἐγωισμοὺς καὶ τὴν γελωτοῦ μικροφροδοξίαν. Γιατί αὐτὰ μᾶς σπρώχνουν νὰ γινώμαστε τυράννοι τῶν ἄλλων. Καὶ ὅσοι γίνονται τυράννοι, εὐκόλως μπορεῖ νὰ

γίνῃ καὶ δούλος. Δὲν εἶναι ἀληθινὰ Ἐλεύθερος. Δὲν ἔχει κλείσει στὴν ψυχὴ του τὴ Θεᾶ Ἐλευθερία.

Σὲς ἀσπάζομαι **ΦΑΙΔΩΝ**

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ JULES VERNE

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ' (Συνέχεια)

— Ἀχ! φωνάζει ἄξαφνα ἡ Τζένου. Εἶν' ἐκεῖνος!... Τὸν γνωρίζω!

— Ποιὸς, Τζένου;

— Ὁ δικός μου! ὁ σύντροφός μου στὸν Ἀναμμένο Βράχο!

— Ἀδύνατο, Τζένου!

— Εἶναι ὁ ἀλμπάτρος μου!.. Δὲν κάνω λάθος!.. Σ' αὐτὸ τὸ πόδι ἔδεσα ἐγὼ τὸ γραμματάκι ἐκεῖνο ποὺ ἔπεσε στὰ χέρια σου!

Ἦταν δυνατό; Ὑστερ' ἀπὸ τρία χρόνια, ὁ ἀλμπάτρος ἐκεῖνος, ποὺ δὲν ξαναγύρισε στὸ νησάκι, ἦλθε στὴν ἀγνωστὴ ἀκτὴ τῶν ναυαγῶν;

Πραγματικῶς, ἡ Τζένου δὲν ἔκανε λάθος. Καὶ ἐπέστησαν ὅλοι ὅταν τοὺς εἶδει ἓνα κομματάκι σπάγο, ποὺ ἦταν ἀκόμα τυλιγμένο στὸ πόδι του. Ἀπὸ τὸ κούρελμα ὅμως, ὅπου ὁ Φρίτς εἶχε γράψῃ μίαν σύντομὴν ἀπάντησιν, δὲν ἔμενε οὔτε ἴχνος.

Ἀλλὰ τί ταξείδι ποὺ εἶχε κάμει! Ἀπὸ τὰνατολιὰ τοῦ Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ στὰ δυτικὰ τοῦ Βιρηνικοῦ! Χιλιάδες λεῦγες!

Δὲν τὸ θεώρησαν ὅμως καὶ θαῦμα, γιατί αὐτὰ τὰ πουλιὰ ἔχουν ἀκούραστα φτερά καὶ μποροῦν νὰ κάνουν πολὺ μεγάλα ταξείδια.

Περὶτὸ νὰ ποῦμε τί χάδια καὶ περιποιήσεις ἔλαβε ὁ ταχυδρόμος τοῦ Ἀναμμένου Βράχου. Μὴ δὲν ἦταν σὰν ἓνας δεσμός ποὺ ἔβανε τοὺς ναυαγούς μετὸς συγγενεῖς καὶ τοὺς φίλους τῆς Νέας-Ἐλβετίας;

Ὑστερ' ἀπὸ δύο μέρες τελείωνε τὸ ἔτος 1817, ποὺ στὸ τέλος του στάθηκε γι' αὐτοὺς τόσο δυστυχισμένο. Τὴν νύκτα εἶχε φερνε ἀρὰ γιὰ τὸ καινούργιο;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'

Ὁ ἀλμπάτρος. — Φίλις μεταξὺ τοῦ μικροῦ Μπόμπη καὶ τοῦ πουλιοῦ. — Καινούργια αἰτία λύτης. — Μάναις ἐρπύλλες καὶ ἀπαιτήσεις. — Μία νραυγὴ τοῦ ἀλμπάτρος.

Ἄν ὁ πλοίαρχος Γκούλδ δὲν ἔλαβε λάθος ὅσο γιὰ τὴ γεωγραφικὴ θέσιν τοῦ νησιοῦ, ὕστερ' ἀπὸ τρεῖς μῆνες θὰ τελείωνε τὸ καλοκαίρι καὶ θάρχις ὁ χειμῶνας ὁ φοβερὸς ἐκεῖνος χειμῶνας μετὴ τῆς θύελλας καὶ τῆς τρικυμίας. Ποῦ νὰ περᾶσῃ τότε πλοῖο, γιὰ νὰ τοὺς πάρῃ!.. Οἱ ναυτικοὶ ἀποφεύγουν τὰ ἐπικίνδυνα αὐτὰ μέρη τὸν χειμῶνα. Ἐκτὸς πιά ἂν οἱ ναυαγοὶ θὰ εἶχαν τὴν τύχην νὰ ἴδωσιν κανένα πλοῖο τοὺς ὑπόλοιπους μῆνες τοῦ καλοκαιριοῦ.

Ἡ ζωὴ τους ὡστόσο ἐξακολουθοῦσε ἡ ἴδια. Οἱ μέρες περνοῦσαν μονότονες καὶ ἀτελείωτες. Γιατὶ δὲν εἶχαν τί νὰ κάνουν

ἢ ἐκεῖνὴν τὴν ἐρημίαν, παρὰ νὰ κοιτάζουσαν ὁ φυλακισμένοι τὴ θάλασσαν καὶ τοὺς βράχους. Ὁ Φρίτς καὶ ἡ Τζένου ἀλλάξαν τίς σκέψεις τους χωρὶς νὰ αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην νὰ μιλοῦν. Συχνότερα ὁ πλοίαρχος Γκούλδ καὶ ὁ Τζῶν Μπλόκ μιλοῦσαν γιὰ τὸ μέλλον. Κάποτε συζητοῦσαν ἂν τὸ νησάκι τοὺς βρισκόταν πραγματικῶς στὰ δυτικὰ τοῦ Βιρηνικοῦ Ὠκεανοῦ, ὅπως ἐνόμιζαν. Καὶ τώρα ὁ ναύκληρος εἶχε κάποιες ἀμφιβολίες.

— Ὁ ἐρχομὸς τοῦ ἀλμπάτρος σ' ἔκαμε γὰ σκεφθῆς; τὸν ρώτησε μίαν ἡμέραν ὁ πλοίαρχος.

— Ναι; ὁμολόγησε ὁ Τζῶν Μπλόκ.

— Καὶ ὑποθέτετε πῶς βρισκόμαστε μᾶλλον στὰ βορεινὰ;

— Ναι... καὶ, ποιὸς ξέρει! Ἦσως κοντὰ στὸν Ἰνδικὸ Ὠκεανόν. Ὁ ἀλμπάτρος δύσκολα, μοῦ φαίνεται, θὰ μπορούσε νὰ κάμῃ τέτοιο ταξείδι!

— Ὁ Μπόρουπι ὅμως εἶχε συμπερο νὰ τραβῆσῃ τὸν Φλάγκ πρὸς τὰ μέρη τοῦ Βιρηνικοῦ. Τὶ ἀνεμὸς φυσοῦσε τίς ἄκτῶς ἡμέρας ποὺ ἤμαστε φυλακισμένοι στὸ ἀμπαρί; Δυτικὸς μοῦ φαίνεται...

— Καὶ μεν... Αὐτὸς ὁ ἀλμπάτρος ὅμως... ἦλθε ἀληθινὰ ἀπὸ τόσο μακριά;

— Μὰ καὶ ἀπὸ πῶς κοντὰ ἂν ἦλθε, τί μᾶς ὠφέλει τώρα;.. Ἄς υποθέσουμε πῶς τὸ νησάκι μας δὲν ἀπέχῃ παρὰ μερικὴς ἑκατοντάδες λεῦγες ἀπὸ τὴ Νέα-Ἐλβετία. Ἀφοῦ δὲν μπορούμε πιά νὰ φύγομε, δὲν εἶναι τὸ ἴδιο σὰ νὰπέχῃ χιλιάδες;

Ὁ πλοίαρχος Γκούλδ εἶχε δίκην. Ἀλλὰ καὶ ὁ ναύκληρος δὲν εἶχε ἄδικο. Καὶ ὅλοι, ἀπὸ τὴν ἡμέραν ποὺ τοὺς παρουσιάστηκε ὁ ἀλμπάτρος τοῦ Ἀναμμένου Βράχου, αἰσθιανόνταν τίς ἐλπίδας τοὺς ἀναγεννημένες...

Ὅσο ἔντολα ἡμέρωσαν τὸ ἀγαπημένο ἐκεῖνο πουλί, ποὺ συνῆλθε γρήγορα ἀπὸ τὴν κόρασιν καὶ δὲν ἦταν οὔτε ἀγριο, οὔτε φοβισμένο. Γύριζε ὅλην ἡμέραν στᾶν γιᾶν, τρεφόνταν μετὰ φάρια ποὺ τὰ ἔπιανε μετὰ θαυμαστὴν δεξιότητα καὶ δὲν εἶδει κανεὶς νὰ φάσῃ.

Κάποτε πετοῦσε ψηλά, καθόταν στὴν ῥάχη τῆς βραχοσειρᾶς καὶ ἀπὸ καὶ ἐφώναζε μετὰ χαρὰ.

— Μᾶς προσκαλεῖ νὰνεδοῦμε καὶ μεῖς! ἔλεγε ὁ Τζῶν Μπλόκ. Ναι, μ' ἄς μᾶς δανεῖσῃ καὶ τὰ φτερά του!..

— Καὶ θὰ βλέπαμε καλὰ τί φαίνεται ἀπὸ καὶ-πάνω, εἶπε ὁ Φραγκίσκος. — Καὶ μὴπως δὲν εἶδε ὁ κύριος Φρίτς; Βράχοι καὶ μόνο βράχοι!

Ὁ καλύτερος φίλος τοῦ ἀλμπάτρος ἦταν ὁ μικρὸς Μπόμπη. Μαζὶ ἔπαιζαν στὴν ἀμμουδιά, χωρὶς νὰ μαλώνουν ποτέ. Ὅταν ἦταν κακοκαιρία, ἔμεναν στὴ σπηλιά, ἔπου καὶ ὁ ἀλμπάτρος εἶχε μίαν γωνίτσαν, γιὰ νὰ κοιμάται τὴ νύκτα.

Τέλος πάντων, ἄλλο περιστατικὸ δὲν ἐποίησε τὴ μονοτονίαν τῆς ζωῆς τους. Μετὴν ἰδέαν πάντα πῶς θὰ ξεχειμώνιαζαν στὸ νησάκι, ἔπαιρναν ὅσα μέτρα μπορούσαν. Μετὰ πανιὰ τῆς βάρκας θὰ ἐφράζαν τὸ ἀνοίγμα τῆς σπηλιάς, γιὰ νὰ εἶναι πῶς προφυλαγμένη ἀπὸ τοὺς ἀνεμὸς. Κατασκεύαζαν κερὰ ἀπὸ ξύγκι σκυλάφαρον, γιὰ νὰχουν κάποιο φωτισμὸ τίς ἡμέρας ποὺ ἡ κακοκαιρία θὰ τοὺς ἔκλεινε μέσα. Καὶ κοιτάζαν νὰ ἴδωσιν πῶς θάκταναν πῶς χοντρά, πῶς

— Τὸ παιδί μου! τὸ παιδί μου!

ζεστά τὰ ρούχα τους, ἂν καὶ αὐτὸ ἦταν ζήτημα ἀλυτο, γιατί δὲν εἶχαν ἀρκετὰ ὑφάσματα στὴ διάθεσίν τους.

Στὴς 17 τοῦ μηνός, τὰπῶγμα, ἐν ἀπρόοπτο περιστατικῶ προξενήσε στους ναυαγούς τίς πῶς ζωηρᾶς ἀνησυχίας:

Εἶπαμε πῶς ὁ μικρὸς Μπόμπη καὶ ὁ ἀλμπάτρος εἶχαν μεγάλες φιλίας. Ὅταν ἔπαιζαν ἐξῶ καὶ ἐκαρφάλωναν στους χαμηλοὺς βράχους τοῦ ἀκρωτηριοῦ, ἡ Σουζάνα ἐπρόσεχε νὰ μὴν ἀπομακρύνονται πολὺ. Ὅταν ὅμως ἔμεναν στὴ σπηλιά, δὲν ὑπῆρχε λόγος νὰ τοὺς ἐπιβλέπουν καὶ συχνα τοὺς ἀφίαν ναύκλους.

Ἡ ὥρα τρεῖς. Ὁ Τζέιμς Οὐόλστον βοήθησε τὸ ναύκληρο, στὴν τοποθέτησιν τῶν ξύλων, ὅπου θὰ κάρφωναν τὸ μεγάλο παραπέτασμα τῆς σπηλιάς. Ἡ Τζένου, ἡ

Σουζάνα καὶ ἡ Ντόλλ, καθισμένες ἀπᾶξ, κοντὰ πρὸς τὸ φουρνέλλο ὅπου ἐβράζε τὸ καζανάκι, ἐμαπάλωναν ρούχα. Ἐκεῖνὴν τὴν ὥραν, ὁ Μπόμπης ἔτριωγε πάντα τὸ δεξιὸν του. Καὶ ἡ μητέρα του σηκώθηκε, ἔκαμε λίγα βήματα πρὸς τὴ σπηλιά καὶ τὸν ἐφώναζε:

— Μπόμπη! ἔλα νὰ σοὺ δάσω νὰ φᾶς!

Καμμιά ἀπάντησιν.

Ἡ Σουζάνα τότε ἔκαμε ἄλλα τόσα βήματα πρὸς τὸν φουρνέλλο καὶ τὸν ἐφώναζε δυνατώτερα. Μὰ καὶ πάλι ὁ Μπόμπης δὲν ἀποκρίθηκε.

Τὸν ἐφώναζε καὶ ὁ ναύκληρος, μὰ τοῦ κάκου. Οὔτε ἐρχόταν ὁ Μπόμπης, οὔτε φαινόταν νὰ τρέξῃ στὴν ἀμμουδιά.

— Τώρα-δὲ ἦταν ἐδῶ... κοντὰ μας! εἶπε ὁ Τζέιμς.

— Ποῦ νὰ πῆγῃ; ψιθύρισε ὁ Τζῶν Μπλόκ.

Καὶ ἐπράξησε πρὸς τὸ ἀκρωτήρι. Ὁ πλοίαρχος, ὁ Φρίτς καὶ ὁ Φραγκίσκος περπατοῦσαν στὰ πόδια τῆς βραχοσειρᾶς. Ὁ Μπόμπης δὲν ἦταν μαζί τους.

Ἀρχισαν νὰ φωνάζουν, νὰ ρωτιοῦνται, νὰ νηυσχοῦν... Οἱ ἄντρες ἀνέβηκαν στους χαμηλοὺς βράχους τοὺς ἀκρωτηριοῦ καὶ ἐκοίταζαν ἐς ὅλο τὸν κόλπισον. Ἀλλὰ δὲν εἶδαν πούθενά οὔτε τὸ παιδί, οὔτε τὸ πουλί.

Ὁ Φρίτς ἐτρέξε στὴ σπηλιά, ἐφάξε παντοῦ καὶ ἐξαναβήγῃ χωρὶς τὸν Μπόμπη.

Ἡ κυρία Οὐόλστον ἔτριωξε δῶ καὶ ἐκεῖ σὰν τρελλή. Τὴ ἔγεινε, λοιπὸν τὸ παιδί τῆς; Μὴν ἐγλύστρησε ἀπὸ κανένα βράχο καὶ ἔπεσε στὴ θάλασσαν; Ἡ σὲ κανένα λάκκον τῆς ἀμμουδιᾶς καὶ ἐσεπλάσθη μετὰ φύκια; Ἡ σὲ κανεὶς τρύπα τοῦ ἀκρωτηριοῦ;

(Ἔσται συνέχεια)

ΣΤΟΥΣ ΙΕΡΟΛΟΧΙΤΕΣ

[Ἀπόσπασμα]

Χάρητε! τῆς Ἑλλάδος μας
Οἱ προαιώνιοι πόθοι,
Πόθοι ποὺ τρεῖς ὀνειράτα
Σκορπίσαν στὴ σκλαβιά,
Καὶ ἀλφάσανε τοῦ Γένους μας
Τοὺς πῶς γλυκοὺς τοῦ θεούλου
Καὶ ἐκάμαν δούλους ἦρωες
Καὶ γίγαντες παιδιά,
Γεννήσαν μύρια θαῦματα:
Ἐλευθερία, Πατριδα!
Ψυχᾶς σεσιᾶς, ποὺ μετὰ χαρὰ
Θυσιάσατε τὴ ζωὴν.
"Ὅσους τὰ δνεῖρα
Δω-κάτου ζωντανεῖσιν,
Ἐγγυῶμων θὰ Σὲς ἔξωμνῇ
Καθ' ἑθνικὴν πνοήν!
Ἱερολοχιτεῖς, ἦρωες
Τῆς Δευτεριᾶς μας πρώτοι,
Σὲς φέραμε τὸ φόρο μας,
Στεφάνη δροσερό
Τὸ πῶλες ἡ εὐγνωμοσύνη μας.
Τὸ πῶτισαν οἱ πόθοι
Καὶ ἐστάθη του ἐκρόμας
"Ὅρκο ἄγιο, ἱερό!

ΓΕΡΓΙΟΣ ΠΥΛΑΡΙΝΟΣ
Γνωσασάκης

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Ο ΚΑΛΑΣΜΕΝΟΣ ΠΥΡΓΟΣ

Μόνο τα τείχη μέλιγανε
 γυμνά, μουχλοτυμένα
 μέσα στο δάσος την έρημιά,
 σά σκέλεθρα του χρόνου
 και λιγυστά σκεπέζυλα,
 σκεβρά και σκαπισμένα,
 σά Νοσκαλγίας λειτουργοί,
 σάν Ιερείς του Πόου.

Πιό έρωμα τὰ χαλάσματα,
 στο λινόφωτο φαντάζονυ
 κι' ή μέρα σά βαρειά, λευκή
 ταφόπετρα, πλανάνευ
 του πέργου την έσθλαση
 και τὰ στοιχειά λουράζονυ,
 τὸ θρηγὸ τὸν καλεστικό
 προσμένοντα του γκιώνη...

Λέαντρος Στερεός

1821-1921

Α* τὰ κόκκινα βγαλμένη
 τὸν Ἑλληνας τὸ ἱερό
 και σάν κρότ' ἀνδρωμένη
 Χαίρε, ε, χαίρε, Ἐλευθερία.

Δ. ΣΥΛΩΜΟΣ

Χρόνια και χρόνια δούλευαν οἱ
 ἀκούραστοι ἐργάτες, γιά νά κά-
 νουν νά πιάσῃ τὸ μικρὸ δενδράκι
 τῆς Δευτερίας μὰ ὅλες οἱ προσ-
 παθεῖς τους πῆγαιναν σὰ χαμέ-
 να, γιατί κάθε τόσο κι' ἀπό ἐνάς
 καταστροφικὸς λίβας τὸ ἔβριανε.

Μὰ δὲν ἀπελιπύοντοσιν, και
 περιμεναν νάβρουν του κατ'ἀλλη-
 λο καιρὸ πού θά φύτεναν τὸ δεν-
 δράκι τους, πού σὲ λίγο ἴσως νά
 τὸ ἔβλεπαν νά καρποφορήσῃ.

Αὐτὸς ὁ κατ'ἀλλήλους καιρὸς πού
 πῶς και πῶς τὸν περιμέναγε, ἀρ-
 γούσε κι' ἔν κι' ἡ ἀπελπίσια ἔ-
 κρηπε γι' αὐτὸς καιρὸν νά παρατή-
 ρουν τὸ σκοπὸ τους και νά τοὺς
 λιγοστέψῃ, τὸ ἐναντίο τοὺς πῆ-
 θαινε και τοὺς ἔδινε καινούργια
 δύναμη.

Σήμερος τέλος πάντων ἡ πό-
 θαιμένη μέρα πού δὲ στεφάνωσε
 τοὺς κόπους τους—ἡ 25 Μαρτίου
 1921—και με τὴν εὐλογία τοῦ Ἀρ-
 χιεπισκόπου Παλαιῶν Πατρῶν
 Γερμανοῦ, κατόρθωσαν νά φυτέ-
 ψουν τὸ δενδράκι τους, πού ἔχει-
 σε σιγά-σιγά νά παίρῃ ζωὴ ἀ-
 πάως.

Μὲ τὸν καιρὸ μεγάλωσε, ἔρχι-
 σε νά καρποφορῇ και σὰ χρόνια
 μας νά βρισκομε ἐνα πελώριο
 δέντρο, — ὅπως θά τ' ὀνειρευτή-
 καν αἰτείο, — με τὰ κλαριά του ἀ-
 πλωμένα σὲ μέρη πού χροῖνια και
 χροῖνια κρηφόντοσαν με τὴν ἐλ-
 πιδά νά δροσιστοῦν στον ἴσκιό του
 μεγάλο δέντρο τῆς Δευτερίας...

Τὶ κρίμα όμως! οἱ ἀκούραστοι
 ἐργάτες δὲν πρόφτασαν κ' ἰλά-κα-
 λά νά χαροῦν τὴν πραγματοποίη-
 ση τοῦ ὄνειρό τους.

Μὰ γιατί νά μὴν προφτάσουν;
 Γιατί ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου νά
 γαι τόσο περιορισμένη, τόσο, πού
 νά μὴ μπορῇ νά χαρῇ τὴν πραγ-
 ματοποίηση τοῦ ἰδανικοῦ του, πού
 τόσα χρόνια δουλδεῖ; :

Τὶ ὄμορφο πού θάτανε, ἀλλή-
 θεια, ἂν μοτορθσαν γιά μιὰ σει-
 ρὴν ὅλοι αὐτοὶ πού κρηφόντοσαν
 σὲ φύτεμα τοῦ δέντρο, νά
 ξύπναγαν ἀπ' τὸν αἰώνιο ὕπνο
 τους, γιά νά ἔβλεπαν τὸ γιγάντω-
 μά του κι' ἔτσι, εὐχαριστημένο
 ἀπ' τὴν καρποφορία του και με
 σβυσμένη τὴν πικράδα πού του
 ἄφησε ὁ θάνατος ἀρπακτοῦντας,
 νά ξανάπεφταν σὲ βαθύ τους λή-
 θαργό...

Σβέντζος

Ο ΠΙΕΡΡΟΤΟΣ

Στὸ φίλο μου Δ. Π.

Ἦσαν μιὰ γόνια κατακάθαρη,
 τὸ φεγγάρι ξεροχρῆ τὴ γλυκεῖά
 του λάμψη. Στὴ γωνία τοῦ δρό-
 μου στέκει ἐνάς Πιερρότος. Μαύ-
 ρος, μ' ἐνα σύγγερο ἀπὸ ἀσπρη
 μουσελίνα σὲ λαιμὸ κρητάει
 τὴν κιάρα του και τραγουδεῖ.

Πίσω ἀπὸ ἐνα δένδρο, ὁ Ἀρ-
 λεκίγος, ὁ ἔχθρος, του, μ' ἐνα τρι-
 καντὸ μαῦρο σὲ κεφάλι, τὸ πρὸ-
 σκόπὸ του σκοπεύοντο με τὴν μύ-
 ρη μάσκα του, τὸν παραφύλαει.

Ὁ Πιερρότος ἀνύποκτος ἔξακο-
 λουθεῖ τὸ τραγοῦδι του. Σιγά-
 σιγά τὸ φεγγάρι γέμνει στὴ δύση.

Ἦ σκοτεινὰ ἀπλώνεται σὲ δρό-
 μῳ. Ἄεφανα, μέσα στὴ σιγαλιά
 τῆς νύκτας, ἀκούεται ἐνα ἀπαίσιο
 γέλιο. «Χά, χά, χά, Πιερρότο, τὸ
 φεγγάρι σου ἔφυγε!» Ὁ Πιερρό-
 τος ἀνατριχίλασε. Πυρῖζει και βλέ-
 πει τὸν Ἀρλεκίνο. Τὸ γελαστό,
 ἀλευρωμένο προσκόπὸ του σκονθρὸ
 πασε. Ἐξήριξε στὴν πλάτη τὴν ἀ-
 γαπημένη του κιάρα, τὴν συν-
 τρήφισσα τῆς μοναξιάς του κι' ἔ-
 φυγε, χάθηκε μέσ' στὸ σκοτάδι.

Μαζί του ἔφυγε κι' ἡ τελευταία
 λάμψη τοῦ φεγγαριοῦ.

Και μένει Πιερρότος! Ἔτσι σὺ ὁ
 τρελλὸς ποιητῆς, ὁ τραγοῦδιστῆς;
 ὁ ἔξνοιαστος, πού μιὰ μικρὴ χά-
 ρά τὸν κάνει εὐτυχημένο και μιὰ
 μικρὴ λύπη τὸν ἀπελπίζει. Ὁ και-
 ρὸς ὁ Ἀρλεκίνος, ὁ πέδρος, ὁ συμ-
 φροντολόγος, ὁ ἔλευσιος καλὴ-
 ττος, σὲ κοροϊδεῖται. Αὐτὸς πού με
 τίς ἀπαίσεις γκρημάσκει του δια-
 σκεδάσει τὸν ὄχλο, βρασκεῖ ἐσάνα
 γελῖο. Ἦ εἰρωνεία τὸν νά μὴ σὲ
 πλῆγῶνῃ. Ἦ καλοσπῆν σου και
 ἡ γλυκιά σου ἡ φωνὴ θά δια-
 χροῦν μακριά σου τὴν κακία, ὁ-
 πως ὁ σταυρὸς διώχνει τὸν διά-
 βολο.

Ἄκτις

Η ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ

Κάποινα πεταλούδα ἄφησε τὸ
 λουλουδένιο τῆς κρηββάτι και
 μπῆκε ἀπ' τὸ καρόθυγο στὴν κά-
 μαρό μου, τὸ βράδυ. Τὴν εἶχε
 τραβῆξει τὸ φῶς μου. Πέταξε
 τρυγῶν ἀπὸ τὴ λάμπα, ξαναπέταξε
 και σὲ τέλος κάθησε ἀπάνω σὲ
 γυαλί.

Μὰ σὲ λίγο ἔκρηψε σὲ τραπε-
 ζομάγουλο και κρημένη.

Ἠλένης

ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΔΑΣΟΣ

Χθὲς τὸ βράδυ, ἔβλεπα τὴ μι-
 κρὴ Μαρία νά κάθεται κοντά στὴ
 λάμπα, ἀφῶνῃ και σὲ ἔκσταση,
 γιατί εἶχε τραβῆξει ἀπὸ τὸ ἥλι-
 νὸ τῆς μπαούλα αὐτὸ τὸ γερμα-
 νικὸ παιγνίδι πού τὸ λέγε Σ τ ἄ ν η.
 Τὰ ἄρνια ἔφτανε χοντρά σάν
 τὸ ἀγροτικό σπῆτι, πού βραβία δὲ
 θά μπορούσε νά χωρήσῃ τοὺς
 χωρικούς. Τὰ δέντρα ἔφτανε ὁ-
 λόσια ἀπάνω στὰ ἄερατά πό-
 δια τους και τὸ παλὸ πρῶσινο
 χαλάκι παρίστανε ἴσως ἄσχημα
 τὸ λιβάδι! Μὰ ἐγὼ ἔπαθα πε-
 ρισσοῦτερο ἀπὸ τὸ παιδί και ἀφοῦ,
 ἀλλοίμονο! μοῦ ἔχει ἀπαγορευθῆ
 τὸ ταξίδι, ἀπόλαυσα μιὰ ὥρα ἐνα
 φανταστικὸ ἀντιφεγγισμα. Ἦ μι-
 ρουδιά αὐτῶν τῶν ἄσχημα κομ-
 μένων και ἄσχημα ζωογραφισμέ-
 νων παιγνιδιών, μοῦ ἔπετραψε νά
 τρεῖς μέσα στὶς ἔλαιόφυτες ἐκ-
 τῆσεις σου και νά γνωρίσω τὴν
 ἀμέτρητη σκιά σου, ὦ Μαῦρο
 Δάσος! (*)

(Μετάρρησι ἀπὸ στίχους) Κύντος

(*) Στὸ Μαῦρο-Δάσος ἀμάρει ἡ βιο-
 μηχανία τῶν παιγνιδιών.

ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΡΟ

— Ντίν-ντίν, ντίν-ντίν, σημαί-
 νει ἡ καμπάνα ἐνα καλοκαιρινὸ
 ποεῖ. Ὁ ἥλιος ἦταν ἐτοιμὸς νά
 ξεκινήσῃ μέσ' ἀπ' τὰ κατέρυθρα
 σπλάγια τῶν βουνῶν, ἐνφ τὰ πολ-
 λῆκια με τὴν ἀγγυρόχη λαλιά
 τους χαϊδέταν τὸν ἔρομό του.

— Ντίν-ντίν, ντίν-ντίν, σημαί-
 νει και πάλι ἡ καμπάνα, ἔξελε-
 τίμαϊ ἀπὸ τὸ κρηββάτι και κοι-
 τάζω γῶφ. Τρίψω τὰ μάτια μου
 κι' ἀκούω τὴν καμπάνα πού ζυ-
 πάει δυνατώτερα. — Μὰ τί, Κυ-
 ριακὴ εἶναι πάλι σήμερα, ἀφοῦ
 χτες ἔφτανε;.. Μήπως και μιὰ τυ-
 νακιά... Αὐτὰ διαλογιζόμενα, ἐνφ
 ἡ καμπάνα χτύπασε δυνατώτερα.
 Συγχρόνως ἀκούγα μὰ ταραχὴ —
 Μὰ, περίεργο!... Ὁλ πάω νά
 ἰδῶ!

Ντύθηκα γλήγορα - γλήγορα
 και βηχά ἔξω. Δὲν εἶχα ὅμως
 βηχ καλά-καλὸ ἀπὸ τὴν αὐλὴ τοῦ
 σπιτιοῦ, ἀταν βλέπω στὴν πλα-
 τεῖα και μιὰ εἰκοσαριά, ἄνδρες και
 γυναῖκες, νά κρητάνε στὰ χερσὶ
 τους, ἄλλοι ἄεῖνες, ἄλλοι φτυά-
 ρια και ἄλλοι ἄλλα ἐργαλεῖα γιά
 σκάψιμο. Τρεῖς και οὔτω:— Τί
 συμβαίνει; δῶ!—Τί, δὲν ἔξερις τί-
 ποτα σὺ; μοῦ ἀποκρίνεται κἄ-
 ποιος:— Ὁμ! — Πᾶνε νά φτιά-
 ζονε τὸ νερό. Δὲν βλέπεῖς τὴ
 βροχὴ πού στέρεψῃ;

Πραγματικῶς, γόρῃσα τὰ βλέμ-
 ματά μου κι' εἶδα πῶς ἡ βροχὴ
 εἶχε στερέψει κατὰ τὸ μισὸ νερό.
 Τότε κατάλαβα γιατί χτύπαγε ἡ
 καμπάνα, ἀφοῦ τὴν πᾶ εἶχε
 πάψει νά χτυπᾷ.— Ἀγαπημένο
 χωριανό, πού νοιώθετε πού εἶ-
 ναι τὸ καλὸ τοῦ χωριοῦ, ἐστὶ νά

ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἦ μ α μ μ ἄ — Μὰ δὲν σοῦ εἶ-
 πα, Φιφῆ, νά μὴν πηγαίνης μ'
 αὐτὸ τὸ κορίτσι;

Ἦ Φιφῆ.— Δὲν πηγαίνο ἐγὼ,
 μαμμά. Ἐκεῖνη ἔρχεται μαζί μου.

Ἐστᾶλη ἀπὸ τὸ Καλαματ. Δουλοῦδι

Ὁ μικρὸς καιχησάρης.
 — Ἐγὼ λοιπὸν μπῆκα μιὰ μέ-
 ρα σὲ κλοβὶ λειονταριῶν!

— Μπᾶ! και πῶς δὲν σ' ἔφα-
 γαν τὰ λειοντάρια;

— Δὲ μπόρεσαν. — Γιατί;

— Γιατί... ἐκεῖνη τὴν ὥρα,
 δὲν ἦταν μέσα στὸ κλουβί.

Ἐστᾶλη ἀπὸ τῆς Ρέας Σουλβίας

Ὁ Διδάσκαλος.— Τί λέξις
 εἶναι ἡ ἡμοσίηρος;

Ὁ Μιθῆτῆς.— Σύνθετος.

Ὁ Διδ.— Ἀπὸ τί;

Ὁ Μιθ.— Ἀπὸ τὸ σῆμα εἶμι
 και τὸ σέλιων!

Ἐστᾶλη ἀπὸ τ. Ἀρελ. Γυμνασιόπαιδας

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ 186^{ου} ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Προσθέντος τὴν 1ην Δεκεμβρίου 1919
 κρης ὄψεων τῶν ἄσεων τῶν εἰς τὰ
 φύλλα τῆς «Διαπλάσεως» Δεκεμβριοῦ
 1919, Ἰανουαριοῦ, Φεβρουαριοῦ 1920
 δημοσιευθειῶν 187 Πνευματικῶν Ἀ-
 σκήσεων.

Οἱ ἀκολουθοῦντες ἕκαστον ὄνομα
 τρεῖς ἀριθμοὶ σημαίνουν: ὁ πρῶτος
 τὰς ἐπιβεβῆσας ὁρῆς Ἀύσεις, ὁ δευτε-
 ρος τὰ ἀπανηρήθετα Ἐῶσημα Ἀύσεων,
 ὁ τρίτος τὸ Ἐῶσημα Ἐπιμονῆς, συμ-
 φωνῶς τῷ Ὁδηγῷ τοῦ Συνδραμητοῦ,
 Κρη. Δ. § 11.

Οἱ Ἰσοτίμοι ὄλων τῶν τάσεων
 ἔχουν τὸ δικαίωμα οἱ μὲν τοῦ Ἀ' Βρα-
 βεῖου νά δημοσιευτοῦν τὴν εἰκόνα των
 ἐπὶ πληρωτῆ δραχ. 10 δι' ἔξοδα τοῦ
 κλησῆ και νάγοράσων (ἐντὸς τριμήνου
 τῆς 27^{ης} Ἰουλίου 1921, διότι κατόπιν
 παραγράφεται τὸ δικαίωμα τοῦτο) ἐνα,
 οἰονδήποτε θέλουν, τῶμον «Διαπλάσε-
 ως» τῶν ἐτῶν 1894 — 1920 (β' Πε-
 ριόδος) με ἔκπτωση τριῶν (3) δραχ-
 μῶν. Οἱ τοῦ Β' Βραβ. ἰον νάγοράσων
 ἑμῶν τῶμον με ἔκπτωση δύο (2) δρα-
 χμῶν και οἱ τοῦ Γ' με ἔκπτωση μίας
 (1) δραχμῆς. (Ἴδε και Ὁδηγὸν Συνδρ.
 Κρη. Δ. § 9, Σημειώσεις.)

ΑΝΩΤΕΡΑ ΤΑΞΙΣ (16 ἐτῶν και ἔνω)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Πόντιος Ἀμο-
 θῆς, 170, 17, 7.

Ἰσοτίμοι: Αἰγαθοσκόος, 172, 18, 7.
 Λυρα τοῦ Ἀπάλλωνος, 149, 15, 7. Ἐγ-
 γωνῆς Παλάσι, 161, 17, 7. Ζεπετιμένος
 Ἀρδῶς, 160, 16, 7. Ἀρης, 162, 17, 7.
 Μεγάλη Ἑλλάς, 161, 17, 7. Αἰμίλια
 Χῶδ, 159, 15, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Κρηνηναῖο
 Ἀνθογιάνν, 136, 14, 7. Πηλεῦς,
 133, 14, 7.

Ἰσοτίμοι: Ὀνειρο τῆς Κύπρου,
 136, 14, 7.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Μακεδονικὸν Ἰ-

δεῶδες, 122, 13, 7. Θεῶλος, 116,
 12, 7. Κομμακῶς, 166, 12, 7.

Ἰσοτίμοι: Νεφέλη, 129, 13, 7.

ΕΠΑΙΝΟΙ: Βασσορομάχος Ἑλλάς, 75, 8, 3.
 Ἐυδοκῆς Κυανόλευκος, 100, 10, 7. Χι-
 ὄντιο Γρανιτσῶνα, 109, 11, 7. Ἠλι-
 ογνήθη, 109, 11, 5.

ΕΥΦΗΜΟΙ ΠΝΕΙΑ: Ἰουστίνος Κληρέλ,
 22, 3, 1. Καλαϊδίστρα, 36, 4, 2. Ἄν-
 τ. Γαϊτάνος, 19, 2, 3. Ρεμβῶδης Ἐνδύ-
 μων, 71, 8, 4. Ἀγρίμι, 51, 6, 3. Ἀπε-
 λουθέρωμένος Σκλάβος, 9, 1, 1. Ὁραία
 Κρηκασία, 2, 1, 1. Ζαρ. Ν. Μανθῆς,
 7, 1, 1. Ναυαρχος Κανάρης, 59, 6, 5.

ΜΕΣΑΙΑ ΤΑΞΙΣ (12 ἔτος 15 ἐτῶν)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: ἙλληνοΚρηνητῆς
 154, 16, 7.

Ἰσοτίμοι: Πάλαμος, 146, 15, 7. Κυ-
 μα τοῦ Αἰγαίου, 139, 14, 7. Ἄκτις
 Ἠλίου, 143, 15, 6. Στοιχεωμένο Γε-
 ρῆσι, 136, 14, 7. Δικέλιον, 142, 15, 7.
 Θεοδώρα Γ. Μεγάλη, 130, 13, 7. Μά-
 γνη Σελήνη, 134, 15, 7. Κυματιζου-
 σα Κυανόλευκος, 141, 15, 7. Ζακυνθι-
 νὸ Διαβολάκι, 147, 15, 7. Χατζῆς Πρε-
 μετιανός, 153, 16, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Μακεδ. Διδά-
 ρε, 129, 13, 7. Γῶργος ὁ Περιβι-
 νός, 123, 13, 7.

Ἰσοτίμοι: Γλυκεῖα Ἀνάμνησις, 123,
 13, 7. Περρωτός Ἀγγελος, 123, 13, 7.
 Κιόρρητος, 124, 13, 7. Ἀγωνιστῆς τῆς
 Ἐλευθερίας, 126, 13, 7. Μικρὰ Βιοβί-
 στρη, 114, 12, 7.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Φιλόδοξος Ἑλ-
 λην, 100, 10, 7. Ζακυνθινὸ Ἀ-
 κροῦ ἀλ. 94, 10, 5. Παλιγκῆρι τοῦ
 Σχεῖ, 110, 11, 6.

Ἰσοτίμοι: Παλληκῆρι τῆς Φακῆς,
 105, 11, 6. Μικρὸς Μετανάστης, 93,
 20, 5.

ΕΠΑΙΝΟΙ: Μπαροῦτογαλοχηθῆρα Λευ-
 τερία, 75, 8, 5. Ἰδαῖος, 91, 10, 7.
 Κρητικὴ Ἑλλάς, 74, 8, 3. Ὑπερήφανο,
 Εὐδαιμόνιο, 73, 8, 3. Ἀγγελική Κ.
 Μανωλοῦ, 91, 10, 5. Κυματιζουσα
 Γαλανόλευκη, 76, 8, 3. Ἐλευθερὴ Πά-
 τριδα, 60, 6, 3. Ἀκανθυλλίς, 76, 8, 7.
 Ἀδάριον τοῦ 21, 69, 7, 4. Ὑποκόμης
 τῆς Βραζελῶνας, 68, 7, 3. Μεσορηνα-
 κὴ Ἀκτῆ, 87, 9, 4. Κωνῆς, 66, 7,
 4. Ρουμλιώτης, 71, 8, 7.

ΕΥΦΗΜΟΙ ΠΝΕΙΑ: Δουσακίμος Σκύλος,
 11, 2, 1. Φαῖξ, 20, 2, 1. Μαρία Βουρ-
 δουμπάκη, 35, 4, 4. Ζεζάνιον τοῦ Γυ-
 μνασίου, 3, 1, 1. Ἀνθισμένος Κισσός,
 4, 1, 1. Ανθοῦργος ὁ Λογοθέτης, 14, 2,
 1. Γραῖσι, 37, 4, 4. Εὐδοκῆς Κρήνον,
 21, 3, 1. Αἰματοκυλισμένο Λάβαρο, 19,
 2, 1. Δανερῆσι, 48, 5, 4. Φωνὴ τῆς Πα-
 τριδος, 28, 3, 2. Γαλανὸ Κύμα, 28, 3,
 5. Γ. Β. Μηναγιώτης, 1, 1, 1. Γνήσια
 Κρητικὸπούλα, 55, 6, 6. Πυθαγόρας ὁ
 Νεώτερος, 51, 6, 4. Δεκαπενταετής Πλει-
 αργος, 25, 3, 3. Ἀκτινοβολῶν Ἠλιος,
 23, 3, 1. Χιόνι τοῦ Μπιζανίου, 33, 4,
 2. Ἀριστ. Ν. Παπαγιωτοπούλος, 50,
 5, 2. Ποθητὴ Δευτερία, 19, 2, 1. Ἀδρ-
 ῶς Ἐλεναρῶν, 14, 5, 5. Μπρυνίττα, 39,
 4, 2. Κοιμητῆρ Λατιουργία, 42, 5, 3.
 Ἀναέρτης, 25, 3, 1.

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΙΣ (11 ἐτῶν και κάτω)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Παῖθο τῆ Χά-
 κης, 150, 15, 7.

Ἰσοτίμοι: Σανθὴ Κορρατοπούλα,
 97, 10, 4. Δεσποινὴ Δέν, 138, 14, 6.
 Διάττων Ἀσπρ. 102, 11, 4. Ἰαγγέ-
 νια ἐν Ταύροις, 147, 15, 7. Βέν Σινῶν,
 116, 12, 7. Εὐδοκῆς ὁ Κουζιγκῆς, 100,
 10, 5.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἰδεῶδης Ἑλ-
 λην, 76, 8, 6. Νηρηῆς, 82, 9, 7.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ματομένο Δα-
 φνέλιδο, 67, 7, 8. Βιδάλα, 59, 6, 3.
 Θεοφ. Ν. Κλεάνθης, 61, 7, 5.

Ἰσοτίμοι: Σ. Θ. Βασιπούλος, 63, 7, 5.
 ΕΠΑΙΝΟΙ: Ὁμηρος, 41, 5, 3. Ζακ-
 χῆος, 46, 5, 4.

ΕΥΦΗΜΟΙ ΠΝΕΙΑ: Τραπεζομένος Με-
 νεῆς, 11, 2, 3. Ἄριον Γαλδῆσι, 16,
 2, 2. Ἀχ. Ν. Τρηγορογιάννης, 14, 2, 1.
 Γυῶς τοῦ Φάρου, 7, 1, 3. Νεαρὸς Δο-

